

Úlohy ke zkoušce z předmětu Programování pro fyziky (OFY056)

30. 1. 2007

1. Nachystejte Pascalův trojúhelník tak, aby následné volání funkce $\text{Binom}(n,k)$ vracelo binomické číslo s konstantní časovou složitostí. Když už budete mít Pascalův trojúhelník po ruce, připravte i funkci realizující součet $F_{n+1} = \sum_{k=0}^m (n-k \text{ nad } k)$, kde m je celá část $n/2$, a nazvěte ji *Fibonacci*. Víme, že: Pascalův trojúhelník obsahuje na n -tém řádku ($n = 0, 1, \dots$) $n+1$ binomických čísel ($n \text{ nad } 0$), ($n \text{ nad } 1$), ..., ($n \text{ nad } n$) a k jeho sestavení se užívají vzorce $(n \text{ nad } 0) = (n \text{ nad } n) = 1$, $(n \text{ nad } k) = (n-1 \text{ nad } k-1) + (n-1 \text{ nad } k)$, $k = 1, 2, \dots, n-1$.

2. Zjistěte, k čemu slouží následující procedura.

```
procedure P(const x:real;const c:array of real;var a,b:real);
var j:integer;
begin
  a:=c[High(c)];
  b:=0.;
  for j:=High(c)-1 downto Low(c) do begin
    b:=b*x+a;
    a:=a*x+c[j];
  end;
end;
```

3. Mějme pole ponožek neboli strukturovanou proměnnou typu $t\text{ArrPonozka}$,

```
type
  tPonozka = record
    velikost : tVelikost;
    barva    : tBarva;
    material : tMaterial;
    dira     : boolean;
  end;
  tArrPonozka = array of tPonozka;
```

Napište funkci

```
function PocetParu(const Ponozky : tArrPonozka) : integer;
```

kteřá spočítá, kolik párů stejných ponožek (párů ponožek se stejnými položkami velikost, barva a material) je v poli k dispozici. Levé a pravé ponožky se nerozlišují, děravé ponožky se nezapočítávají, typy $t\text{Velikost}$, $t\text{Barva}$ a $t\text{Material}$ jsou ordinální. Aplikujte algoritmus o lineární časové složitosti, tedy cyklus

```
for i:=Low(Ponozky) to High(Ponozky) do
```

použijte právě jednou. (Stejně jako ponožky – použít jednou a dost.)

4. a) Newtonův interpolační polynom n -tého stupně, procházející $n+1$ interpolačními uzly (x_p, y_p) , $p = 0, 1, \dots, n$, se zapisuje ve tvaru

$$(*) \quad N_n(z) = a_0 + a_1 (z-x_0) + a_2 (z-x_0)(z-x_1) + \dots + a_n (z-x_0)(z-x_1)\dots(z-x_{n-1}).$$

Napište funkci

```
function Newton(const z: real; const a,x: array of real) : real;
```

kteřá pro dané z vypočte hodnotu Newtonova interpolačního polynomu $N_n(z)$, určeného $n+1$ koeficienty a_p , $p = 0, 1, \dots, n$, a prvními n souřadnicemi x_p interpolačních uzlů.

b) Dosadíte-li do (*) $(n+1)$ krát interpolační podmínky, $N_n(x_p) = y_p$, získáte soustavu $n+1$ lineárních algebraických rovnic pro koeficienty a_p . Matice M_{pq} této soustavy je dolní trojúhelníková, a soustavu tak lze řešit postupným vyčíslováním $a_p = (1/M_{pp}) (y_p - \sum_{q=0}^{p-1} M_{pq} a_q)$, $p = 0, 1, \dots, n$. Zpracujte proceduru

```
procedure EvalNewton(const x,y: array of real; var a: array of real);
```

pro výpočet koeficientů a_p z daných souřadnic interpolačních uzlů.